

Peter Lagendijk

Onderzoekadvies en Beleidsontwikkeling

Leggeloo 38*7991 PZ Dwingeloo*tel.06-5141 8528*KvK 0803 1294 *Lagendijk/Leebeek Hld bv
*peter@peterlagendijk.eu *www.peterlagendijk.eu

Dwingeloo, 12 maart 2020

ER ZIJN VEEL OUDEREN IN DIT LAND – IN GROEIEND AANTAL MAAR HANTEER ANDERE DAN LEEFTIJD NORMEN VOOR MEDISCHE BESLISSINGEN

De babyboomers, en wat vóór en in de oorlog geboren is, bezorgen de Nederlandse samenleving nogal wat problemen. Het zijn er in verhouding tot andere leeftijdsgroepen, erg veel. Het is een voor de maatschappij dure groep – weinig productieve bijdrage; door massale pensionering tekorten veroorzakend op de arbeidsmarkt; hoge ziektekosten; een deels afhankelijk van persoonlijke verzorging.

Aan de andere kant is het een financieel krachtige leeftijdsgroep. Er kan tegen ouderen best eens weerstand kunnen rijzen - kan het financieel niet wat minder en zijn ze niet erg duur voor de gezondheidszorg.

Is het een thema voor ouderen vertegenwoordigende organisaties om de te verwachten grieven nu reeds tegemoet te komen.

Hoe komt dit tot uiting. Bijvoorbeeld door voor bepaalde operaties en behandelingen leeftijdsgrenzen te stellen. Gebeurde al maar is nu nog meer in het oog springend door de grote aantallen nu en zelfs groeiend. Eigenlijk is dat een vorm van discriminatie. Terwijl, zie verder, het ook anders kan.

Een zwak punt van deze leeftijdsgroep is de constitutionele context. In artikel 1 van de Grondwet staat vermeld dat je niet mag achterstellen naar geloof, geslacht, etniciteit politieke overtuiging en dan stopt de opsomming. Leeftijd wordt niet expliciet vermeld. Het zou een groot goed zijn leeftijd wel in de Grondwet op te nemen. Het zou bijvoorbeeld ook helpen mensen die de 40 gepasseerd zijn evenzeer in aanmerking te laten komen voor de functie waar zij naar solliciteren.

Er is thans een gerede aanleiding om te vrezen dat leeftijd een beoordelingsmaatstaf kan worden voor geneeskundige behandeling. Het gaat over coronavirus geïnfecteerden waar de ziekte zich manifesteert . Besmette mensen worden thuis in quarantaine gehouden. Als de ziekte zich manifesteert en de patiënten verzorging en behandeling behoeven verhuizen zij

naar een ziekenhuis voor opname op een intensive care afdeling. Dat zal in absolute isolatie zijn om verplegend en behandelend personeel niet te besmetten. De intensivisten, intensive care artsen, hebben plannen klaar liggen bij toename van het aantal Corona patiënten.

Er is een moment denkbaar dat de ziekte dusdanig om zich heen heeft gegrepen dat de capaciteit voor een verantwoorde opname ontbreekt. Wat dan volgt is onderscheid maken naar leeftijd. Boven de tachtig wordt er niet meer behandeld. Hetzelfde voornemen geldt voor Corona rampgebied Italië. In Italië luidt de verklaring dat als je kijkt naar levensverwachting die voor de gemiddelde tachtigplusser lager ligt dan die voor de gemiddelde zestigplusser.

Wat bij de leeftijd stellingname dan te doen staat weet ik niet. Het doet zich voor dat Corona patiënten bij de ademhaling assistentie nodig hebben en zelfs diepgaandere ondersteuning behoeven. Laten we 80-plussers dan letterlijk stikken? Neen toch.

NBC News, een VS medium, heeft onderzoek ingesteld naar aan Corona gestorvenen. Het betreft een steekproef Corona overledenen (China, Filippijnen, de VS) – in totaal 167 gevallen. Driekwart van de overledenen is 65 jaar en ouder; 62% man en 38% vrouw; bij 68% was sprake van achterliggende gezondheidsproblemen. Zoals longkanker, hart- en vaatandoeningen, diabetes.

De onderzoekers merken op dat leeftijd zeker een rol speelt maar dat een gezond ouder persoon meer kans heeft te overleven dan iemand van middelbare leeftijd met diabetes.

Even later kom ik een uitgebreid artikel met data in het Financieele Dagblad (11-03-20) tegen. Het gaat om 45.000 gevallen. Het NBC onderzoek valt getalsmatig in het niet. Er is wel een belangrijke overeenkomst. De aanwezigheid van ernstige ziekte is het grootste risico.

Nederlandse Intensive Care artsen verdienen lof door vooruit te kijken en hun plannen klaar te hebben. Om bij overstelpend aanbod leeftijd te laten gelden als maatstaf, wel/niet behandelen, is echter te kort door de bocht. Het is een botte bijl methode die artsen lang als maatstaf hebben gehanteerd. De leeftijd norm zou vervangen moeten worden door een puntenstelsel om de conditie vast te stellen en de levensverwachting te berekenen. Het is een objectieve benadering wat leeftijd niet is. Het is een weg naar een systeem zijn waar niet mee te sjoemelen valt en de arts niet kan interpreteren.

In aangepaste vorm geldt het voor alle gevallen waar het besluit wel/niet opereren genomen moet worden. Laat leeftijd vallen als enig criterium

© Peter Lagendijk 2020